



**T.C. YENİ YÜZYIL
ÜNİVERSİTESİ**
İstanbul

LİSANS PROGRAMI

2025-2026 Güz - Bahar Yarıyılı

Yapay Zekâ Okuryazarlığı			USD160
AKTS	2025-26 Güz-Bahar Yarıyılı	Lisans	Seçmeli
14 hafta	Teorik: 2 Uygulama:0 Kredi:2, AKTS: 3		Türkçe
Öğr. Üyesi :			

Dersin Genel Amacı: Bu dersin amacı; öğrencilerin yapay zekâ (YZ) teknolojilerini temel kavramlarıyla tanımalarını, bu teknolojilerin nasıl çalıştığını basit ve anlaşılır bir mantık çerçevesinde kavramalarını ve ihtiyaç duydukları durumlarda yapay zekâ araçlarını bilinçli ve amaçlı biçimde kullanabilmelerini sağlamaktır. Günlük yaşamda akademik çalışmalarda, ödevlerde ve mesleki hayatta bilinçli, etik ve sorumlu biçimde kullanabilmelerini öğretmek hedeflenmektedir. Ders kapsamında öğrencilerin yapay zekânın sunduğu olanakları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmeleri; doğruluk, etik, akademik dürüstlük ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda yapay zekâ destekli araçlardan yararlanma becerisi kazanmaları amaçlanmaktadır. Öğrenciler, yapay zekâyı yalnızca teknik bir araç olarak değil, toplumsal etkileri olan bir dönüşüm unsuru olarak görmelerini ve farklı disiplinlerdeki uygulamalarını fark etmelerini amaçlamaktadır. Bireyin yapay zekâ sistemlerini temel düzeyde anlayabilme bilinçli ve eleştirel biçimde kullanabilme ve sonuçları değerlendirebilme becerisi kazanarak yapay zekâ okuryazarlığına sahip olacaklardır.

Öğrenme Çıktıları ve Alt Beceriler:

Ders bitiminde öğrenciler:

Yapay zekânın temel kavramlarını açıklar ve yapay zekâ sistemlerinin temel çalışma mantığını kavrar. Yapay zekânın ne olduğu ve ne olmadığına ilişkin temel farkındalık geliştirir. Veri-model-eğitim-çıkartı ilişkisini basit bir mantık çerçevesinde açıklayabilecek ve yapay zekâ çıktılarının değerlendirebilir. Metin, özet, çeviri, görsel ve sunum üretim araçlarını uygun amaçlarla seçer ve temel düzeyde etkili prompt yazma becerisi geliştirebilir. Yapay zekâ araçlarını ihtiyaç doğrultusunda ve amacına uygun şekilde kullanır. Metin, özet, çeviri, görsel ve sunum üretim araçlarını uygun amaçlarla seçebilir. Yapay zekâ çıktılarının doğruluğunu ve güvenilirliğini eleştirel olarak değerlendirebilir. Yapay zekânın etik, hukuki ve akademik boyutlarına ilişkin farkındalık geliştirir. Önyargı, mahremiyet ve telif haklarıyla ilgili temel sorunları açıklar. Akademik dürüstlük ve şeffaf yapay zekâ kullanımı ilkelerini benimser. Yapay zekâyı akademik ve mesleki amaçlarla destekleyici bir araç olarak kullanır. Akademik yazma süreçlerinde yapay zekâdan destek alır. Kariyer planlama, CV hazırlama ve mülakat süreçlerinde yapay zekâdan yararlanır. Yapay zekâ okuryazarlığı becerisi geliştirir. Yapay zekâyı bilinçli, eleştirel ve sorumlu biçimde kullanır. Günlük yaşamda ve farklı disiplinlerde yapay zekâ kullanım alanlarını tanımlayabilir.

Dersin kısa tanımı: Bu ders, öğrencilerin yapay zekâ teknolojilerini temel kavramlarıyla tanımalarını, yapay zekânın nasıl çalıştığını basit ve anlaşılır bir mantık çerçevesinde kavramalarını ve bu teknolojileri günlük yaşamda, akademik ve mesleki ihtiyaçlar doğrultusunda bilinçli, etik ve sorumlu biçimde kullanmalarını amaçlamaktadır. Ders kapsamında yapay zekânın toplumsal etkileri, etik boyutları ve farklı disiplinlerdeki uygulama örnekleri ele almaktadır. Ayrıca, YZ'nin etik ve toplumsal etkileri üzerine bilgi vererek, sorumlu bir yaklaşım geliştirmelerini hedefler.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Bu derste, öğrencilerin teorik bilgileri edinirken aynı zamanda aktif düşünme, sorgulama ve uygulama becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir. Dersler; anlatım ve görsel sunumlar yoluyla temel kavramların aktarılmasıyla yürütülmekte, vaka analizleri, örnek senaryolar ve sınıf içi tartışmalarla desteklenmektedir. Ayrıca, yapay zekâ araçlarının kullanımına yönelik uygulamalı etkinlikler, yönlendirilmiş alıştırmalar ve eleştirel rapor çalışmaları ile öğrencilerin öğrendiklerini günlük yaşam, akademik ve mesleki bağlamlarda kullanmaları teşvik edilmektedir. Ders sürecinde bireysel ve grup çalışmaları yoluyla katılımcı öğrenme ortamı oluşturulmaktadır.

Önkoşul: Yok

Ders Kitabı: Öğretim üyesinin ders notları

Yardımcı Kaynaklar: Makaleler, Videolar, Raporlar

Dersin İçeriği:

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK SAYFALARI

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1.	Ders tanıtımı: amaçlar, değerlendirme, beklentiler + “Yapay zekâ nedir/ne değildir?”	Ders notları
2.	Yapay zekânın temel kavramları: AI–ML–DL–Generatif AI farkları	“
3.	Yapay zekâ nasıl çalışır? veri–model–eğitim–çıktı mantığı (benzetmelerle)	“
4.	Günlük hayatta yapay zekâ: nerelerde karşımıza çıkar, örnek kullanım senaryoları	“
5.	Prompt yazma: iyi soru sorma, bağlam verme, rol/format kullanma	“
6.	Yapay zekâ araçları: metin/özet/çeviri, görsel, sunum vb.	“
7.	Ara Sınav	“
8.	Doğruluk ve kontrol: hata türleri, halüsinasyon, kaynak kontrolü ve doğrulama yöntemleri	“
9.	Yapay zekâ ve etik: önyargı, mahremiyet, telif, sorumlu kullanım	“
10.	Akademik dürüstlük: intihal, alıntı/atıf, AI kullanımında şeffaflık ilkeleri	“
11.	Akademik yazma desteği: taslak çıkarma, paragraf iyileştirme, literatür tarama stratejisi	“
12.	Kariyer ve iş yaşamında AI: verimlilik, CV/niyet mektubu, mülakat provası	“
13.	Eğitimde AI: öğrenme destek, kişiselleştirme, sınıf içi kullanım örnekleri	“
14.	Sağlık ve sanat gibi alanlarda AI + genel tekrar/mini sunumlar	“

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Devam		
Laboratuvar		
Uygulama		
Alan Çalışması		

Derse Özgü Staj (Varsa)		
Ödev		
Sunum		
Projeler		
Seminer		
Ara sınavlar	1	%40
Final	1	% 60
TOPLAM		% 100

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

	Program Yeterlilikleri / Çıktıları	*Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Temel bilimler ve tıp dalında yeterli bilgi birikimi ve kavramlarını analiz edip sentezleme yeteneğine sahip olma			X		
2	Bilgi ve birikimini yazılı, sözlü ve görsel araçlar kullanarak sunabilme yeteneği edinme			X		
3	Bireysel, grup ve disiplinler arası çalışabilme sorumluluk ve bilincini edinme				X	
4	Bilimsel araştırma yapma amacına yönelik, kaynak taraması yapabilme ve veri tabanlarını kullanarak uluslararası düzeyde bilgiye erişebilme yeteneği edinme				X	

*1 en düşük, 2 düşük, 3 orta, 4 yüksek, 5 en yüksek ya da tamamen/kısmen şeklinde de belirtilebilir.

AKTS (İŞ YÜKÜ TABLOSU)

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi	14	2	28
Laboratuvar			
Uygulama			
Derse Özgü Staj (varsa)			
Alan Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	2	28
Sunum / Seminer Hazırlama			
Proje			
Ödevler			
Ara sınavlar	1	25	25
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	25	25
Toplam İş Yüğü			106